

ПТУШКІН Володимир Михайлович

(29.01.1949, Луганськ) – композитор, піаніст, педагог. Заслужений діяч мистецтв України (1993). Народний артист України (2009). Член НСКУ (1975), НСТД (1978). Доцент (1998). Професор (2011). Лауреат Муніципальної премії ім. І. І. Слатіна (1998), премій ім. В. С. Косенка (2007), «Народне визнання» (2007), премії ім. Б. М. Лятошинського (2011). Лауреат Всеукраїнського конкурсу ім. В. С. Косенка (1997), Міжнародного композиторського конкурсу до 300-річчя

Санкт-Петербурга (2003).

Викладає **навчальні курси** з дисциплін:

Освітній рівень «Бакалавр»:

«Композиція»

«Практикум з інструментування»

«Теорія інструментування»

«Читання симфонічних партитур»

«Композитор і театр»

Освітній рівень «Магістр»:

«Композиторсько-педагогічна майстерність»

«Практичне інструментування»

«Читання симфонічних партитур»

Коротка біографія. Закінчив Харківський інститут мистецтв імені І. П. Котляревського (1972, клас фортепіано доцента Р. П. Папкової, 1973, клас композиції професора Д. Л. Клебанова). У 1968-1972 – концертмейстер Харківський інституту мистецтв. 1972-2002 – музичний керівник Харківського академічного російського драматичного театру ім. О. С. Пушкіна та викладач музично-теоретичних дисциплін в Харківського інституті культури.

Від 1992 року викладає в Харківському інституті мистецтв (зараз – університеті мистецтв) на кафедрі композиції і спеціального фортепіано.

Від 2010 – завідувач кафедри композиції та інструментування.

Член Національної спілки композиторів України. Член Національної Всеукраїнської музичної Спілки.

Контакти: ptushkincomposer@gmail.com

Творчість В. Птушкіна охоплює майже всі музичні жанри. Широкий є спектр музичної образності його творів: від драматично-трагедійних до гротескно-іронічних; інструментальна музика позначена впливом театральності.

Твори для симфонічного оркестру: Симфонія «Камерна» на вірші Ю. Левітанського (1980), Концерт (1992), «Присвята Перселлу», варіації для симф. орк. та дит. (жін.) хору; сюїта з муз. до комедії Мольєра «Міщанин-дворянин» (2002), сюїта до комедії Шекспіра «Вінздорські насмішники» (2003), Експромти для оркестру «Згадуючи великого Вівальді» (2013), «Пожартуємо з Бетховеном» (2014), «Екзерсиси по Генделю», Симфонічні Варіації (2015).

Інструментальні твори: Два концерти для віолончелі з оркестром (1970, 1985), Транскрипція «Теми з варіаціями» В. Моцарта для фп. в 4 руки та струнних (1992), «Театральна сюїта» для фп. з орк. (1993), «Гоголь-сюїта» для фп. з орк. (Транскрипція «Ревізської казки А. Шнітке, 1994), Концерт для скрипки з оркестром (1996), Concerto buffo для скрипки і фп. з орк. (1996), Концертні варіації на тему М. Глінки для фп. в 4 руки з орк. (2002), Концерт-симфонія для віолончелі та фп. з орк. (2006), «Ранкові молитви» для влч та струнних (2007), Концерт для фортепіано з орк. (2011).

Сценічні твори: мюзикли – «Великий малюк Гулівер (1982), «Солдат та Настенька (1980), «Пригоди Бартеші» (1983), муз. казки – «Дерев'яний король (1986), «У лукомор'я дуб зелений (1983), опера-дійство «Дива-дивні» (1988), балет «Сон метелика» (2020).

Кантатно-ораторіальні, вокально-інструментальні твори: камерна кантата «В ім'я господині Любові» на вір. Данте (1990), кантата «Весняні пасторалі» на вір. поетів Відродження (1991), Духовна кантата «Salve Regina» на латин. каноніч. текст (1996), Моносимфонія «Сповідь» на вірші Б. Чичибабіна (1996), «Український реквієм» (пам'яті жертв трагедій ХХ ст.: Голодомор 33-го року, Бабин Яр, Чорнобиль) на вір. Сапеляка (2001), «Ліричні монолози» на вірші О. Романовського (2003).

Вокальні цикли: «Чотири вірші В. Маяковського» (1970), «Дорога» на вір. Г. Аполінера (1971), «Чотири українські народні пісні» (1971); «Кумедні картинки» на вір. фр. поетів (1983), «Опівнічні пісні» на вір. А. Ахматової (1986), «Вірую» на вір. С. Сапеляка (1993), «Нічна музика» на вір. Н. Ленау (1995), «Щасливіші мої вірші...» (І. Мазепа до Мотрони Кочубеївни) (1998), «У тиші вечірній» на вір. О. Романовського (2003), «Дум туманный перезвон» на вірш. О. Мандельштама.

Камерні твори: «Вічний рух» для анс. скрипалів та фп. (1967), Струнний квартет (1969), Десять етюдів для валторни (1975–76), Соната для скр. та фп. (1976); Романс пам'яті Д. Шостаковича для анс. скрипалів і фп. (1976), «Partita quasi burlesca» для квінтету духових (1995), Соната для альту і фп. (Пам'яті Д. Клебанова) (1995), Гумореска для контрабасу та фп. (2001), Соната для кларнету та фп. (2002), Дві п'єси для анс. віолончелей та фп. «Піднесене та земне» та «Каруселька» (2002), «Іронічні варіації» для кларнету та фп. (2009), фортепіанне тріо (2019).

Твори для фортепіано та фортепіанні ансамблі: Сонати для ф-но – №1 (1967), №2 (1971), № 3 (1981), Двадцять чотири концертні інвенції для фп. (1971, 2018), Сонатина (1981), П'ять п'єс (1985), Сюїта для 2-х фп. «Театральний калейдоскоп» (1990), Інтродукція і токато (1991), Дві п'єси для фп. в 4 руки («Гойдалки», «Перегони», 1994), «Ostinato» (1995), «Калейдоскоп»

(1995), Сюїта «Гулівер» для фп. в 4 руки (1995), Концертний триптих (1996), Сюїта з музики до комедії Мольєра «Міщанин-дворянин» для фп. в 4 руки (1998), Сюїта з музики до комедії Шекспіра «Вінздорські насмішники» для фп. в 4 руки (2000), Експромт «Приношення Берліозу» (2001), «Вальс-експромт» (2003), Сюїта «По сторінках дитячого альбому П. І. Чайковського» для фп. в 4 руки (2003), «Українське капричіо» (2005), «Імпровізація та бурлеска» (2008), «Рапсодія» (2011), цикл «Забуті настрої» (2021); хорові твори, пісні та романси, муз. до драм. вистав, дитяча музика.

Посилання:

<https://www.youtube.com/watch?v=hZ2yhY7DsQ>
<https://www.youtube.com/watch?v=F4Ic-h2s2nQ&t=11s>
<https://www.youtube.com/watch?v=dBGWaHJZjQY>
<https://www.youtube.com/watch?v=HOkm8UWxAnY>
<https://www.youtube.com/watch?v=p7PBkSrYBMk>
<https://www.youtube.com/watch?v=juLp4O6AeRI>
<https://www.youtube.com/watch?v=unTkaNfsdWg>

Досягнення учнів:

- Палачова К.: Гран-прі конкурсу ім. І. Карабиця, Київ, 2016;
- Палачова К. лауреат конкурсу ім. І. Карабиця, Київ, 2017 р., 2018 р – I премія;
- Палачова К. учасник Міжнародних фестивалів «2 дні і 2 ночі», м. Одеса, 2017, 2018 рр.;
- Ібрямова-Сивораक्षा В. Учасник Міжнародного фестивалю «2 дні, 2 ночі», м. Одеса, 04.2015 р.
- Філіпська Ю. Лауреат I премії Міжнародного конкурсу Карабиця, м. Київ, 2014 р.
- Філіпська Ю. ліуреат I премії I Міжнародного інтернаціонального музичного форуму «Гефестіада», Греція, 2014 р.;
- Філіпська Ю. ліуреат I премії VI Всеукраїнського конкурсу-фестивалю «Київський колорит», м. Київ, 2017 р.;
- Філіпська Ю. Гран-прі Конкурсу композиторів зі створення національної камерної опери, м. Харків, «Схід-опера», 2018 р.
- Дмитрієва А. лауреат I премії Міжнародного конкурсу «ЕуроTVMusic», 2015 р., Париж (Франція);
- Наконечна А. лауреат II премії Міжнародного конкурсу ім. І. Карабиця, м. Київ, 2016 р.;
- Наконечна А. лауреат III премії Міжнародного конкурсу ім. І. Карабиця, м. Київ, 2017 р.;
- Юрко Хр. Лауреат II премії Міжнародного конкурсу ім. І. Карабиця, м. Київ, 2016 р.;
- Юрко Хр. Лауреат III премії Міжнародного конкурсу ім. І. Карабиця, м. Київ, 2017 р.;
- Таваккол Е. лауреат II премії конкурсу ім. І. Карабиця, м. Київ, 2014 р.;

- Таваккол Е. учасник Міжнародних фестивалів «2 дні і 2 ночі», м. Одеса, 2016 р.;
- Сиротюк М. Лауреат I премії IX Міжнародного конкурсу І. Карабиця, м. Київ 2019 р.;
- Савченко І. Лауреат III премії IX Міжнародного конкурсу І. Карабиця, м. Київ 2019 р.;
- Швиркунов О. III премії XI Міжнародного конкурсу І. Карабиця, м. Київ 2019 р.;
- Савченко І. Лауреат II премії в номінації «Класична та традиційна інструментальна музика» Міжнародного конкурсу «Україна має талант» 2020 р.
- Савченко І. Лауреат I премії Всеукраїнського конкурсу естрадно-джазового мистецтва, листопад 2020 р.

Голова і член журі конкурсів:

- Голова журі Всеукраїнського конкурсу молодих композиторів ім. Л. Ревуцького, м. Чернігів протягом 2014-2021 рр.;
 - Голова журі конкурсу молодих піаністів «Ludus roylis», м. Миколаїв (2016 р.);
 - Голова журі Відкритого конкурсу молодих музикантів-виконавців та композиторів «Харківські асамблеї» (2016-2020 рр.).
 - Член журі Міжнародного конкурсу І. Карабиця (2014-2019 рр.).
 - Голова журі конкурсу ансамблевої музики, м. Харків, 03.2017 р.
 - Голова журі конкурсу фортепіанних ансамблів «Камерата», м. Полтава, 2017 р.
- Голова журі в номінації Композиція I Міжнародного конкурсу молодих музикантів імені І. Слатіна, м. Харків, 2021 р.

Література про В. М. Птушкіна:

1. Степанченко Г. Сповідь поета в партитурі композитора / Г. Степанченко // Хрещатик. 1988. 2 лип.;
2. Сикорская И. Композитор, и этим сказано всё / И. Сикорская // Киевский вестник. 1998. 16 июля;
3. Попов Ю. Грани большого таланта / Ю. Попов // Слобода. 1999. 23 мар.;
4. Черкашина-Губаренко М. Харьковские элегии Б.Чичибабина. Моносимфония «Исповедь» В. Птушкіна // Черкашина-Губаренко М. Музыка і театр на перехресті епох. Київ, 2002;
5. Бобина І. Деякі риси фортепіанного стилю В. М. Птушкіна І. Бобіна // Музичне і театральне мистецтво України очима молодих мистецтвознавців. Х., 2001;
6. Вербицька І. «Український реквієм» В. Птушкіна: спроба моделювання жанру / І. Вербицька // Музичне і театральне мистецтво у дослідженнях молодих мистецтвознавців. Х. 2004;
7. Інюточкіна Н. Виконавські особливості вокального циклу «Кумедні картинки» В. Птушкіна / Н. Інюточкіна // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 3. Х., 1996;

8. Белокур С. Музыка для дітей у творчості В. М. Птушкіна та О. Б. Гнатовської / С. Белокур // Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 17. Х., 2006;
9. Рощенко О. Кафедра композиції та інструментування крізь призму історії харківської композиторської школи. Володимир Михайлович Птушкін / О. Рощенко // Про Домо Меа. Харківський державний університет мистецтв імені І. П. Котляревського. Х., 2007. С. 165-166.
10. Драч І. Аура город ав камерно-вокальних сочинениях В. Птушкіна на стихи харьковских поэтов / І. Драч // Проблеми взаємодії мистецтв і педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 25. Х., 2009;
11. Дедюля Ю. Соната для альту і фортепіано В. Птушкіна в контексті еволюції жанру / Ю. Дедюля // Проблеми взаємодії мистецтв, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 25. Х., 2009;
12. Михайлова Н. Роль хора в современной театрально-музыкальной постановке / на примере муз. сказки В. Птушкіна «Огромный малыш Гулливер» / Н. Михайлова // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. Вип. 25. Х., 2009;
13. Маєвська М. Сильові принципи фортепіанних сонат В. Птушкіна / М. Маєвська // Четверті магістерські читання. Х., 2009.
14. Николаевская Ю. К юбилею композитора / Ю. Николаевская // Акценти:Часопис Харківського державного університету мистецтв ім. І. П. Котляревського. 2009, квітень. С. 5.
15. Савченко Г. С. Жанр інструментального концерту у творчості Володимира Михайловича Птушкіна / Г. С. Савченко // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті: Зб. Наук. праць. Х., 2018. Вип. 1. С. 79-83.
16. Савченко Г. Принципи оркестровки у творах В.М. Птушкіна / Г. Савченко // Духовна культура України перед викликами часу (до 30-річчя кафедри культурології Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого): тези доп. учасників III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Харків, 16 квітня 2020 р.). Х., 2020. С. 72-73.
17. Борисенко М.Ю. 18.10.2020. Творчий вечір композитора, піаніста, народного артиста України Володимира Птушкіна. У програмі твори В. Птушкіна, Е. Таваккола [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://num.kharkiv.ua/1673-den-x#q2>
18. 25 лютого 2019. Полтавський шлях [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://num.kharkiv.ua/1182-misteczkiy-proekt-xnum-u-poltavi>
19. 27 лютого 2019. Концерт Студентського симфонічного оркестру (камерний склад) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://num.kharkiv.ua/1143-podii-lyutogo-2019#ev107>